



УДК 37.018.43.091.43:784

**FEATURES OF LEARNING SINGING ONLINE
ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ СПІВУ ОНЛАЙН****Ivchenko D.O. / Івченко Д.О.***магістрантка кафедри теорії і методики
музичної освіти та хореографії***Kharchenko Yu.T. / Харченко Ю. Т.***концертмейстер кафедри теорії і методики
музичної освіти та хореографії**Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького*

Анотація. У тезах висвітлено характерні особливості навчання співу онлайн. Запропоновані методичні поради щодо розучування здобувачами вищої освіти вокальних творів у процесі дистанційного навчання. Зазначено, що дистанційне навчання відповідає сучасним освітнім реаліям, проте має певні труднощі.

Ключові слова. дистанційне навчання, спів онлайн.

Дистанційні освітні технології дедалі більше впроваджуються у наше життя, а дистанційну форму навчання фахівці зі стратегічних проблем освіти називають системою передачі знань ХХІ сторіччя. Стає вже звичним дистанційний формат організації та проведення наукових конференцій та творчих конкурсів, а в умовах загрози поширення коронавірусної інфекції невідкладний перехід закладів освіти на дистанційну форму навчання стає не лише виправданим, але й необхідним. Поява нових можливостей комунікації та заснованих на них технологій навчання сприяють швидкому розвитку дистанційної освіти у різних країнах світу та в Україні. Життя стає мобільнішим, а засоби комунікацій все більш розвиненими. Це сприяє переходу від концепції мобільності навчання до концепції мобільності ідей, знань, освітніх систем. Перетворення, що відбуваються в галузі мистецької освіти України у ХХІ столітті припускають застосування у навчальному процесі інформаційних та дистанційних освітніх технологій, які передбачають пошук інформації, її обробку, зберігання та розповсюдження за допомогою інформаційно-телекомунікаційної мережі “Інтернет”.

У зв'язку з цим актуальним стає пошук способів навчання співу онлайн. Для самостійного навчання співу існують уроки по відео-школам, інтерактивним курсам. У Мелітопольському державному педагогічному університеті заняття із студентом з “Постановки голосу” проводять викладач та концертмейстер на Moodle платформі. Однією з важливих умов проведення онлайн заняття є забезпечення стабільного сигналу та достатня швидкість інтернет-з'єднання. Отже, розглянемо особливості навчання співу онлайн. Для того, щоб записувати і передавати зображення і звук, необхідно мати веб-камеру з вбудованим мікрофоном або веб-камеру та окремий мікрофон. Необхідно врахувати, що мікрофони, які вбудовані в ноутбуки, стандартні гарнітури, досить сильно спотворюють голос, і в ідеалі, для заняття саме вокалом, бажано використання окремого професійного мікрофона. Якщо



мікрофон середньої якості або трохи фонить, варто зупинитися на готовому рішенні – веб-камера з вбудованим мікрофоном або веб-камера + гарнітура.

Заняття з «Постановки голосу» онлайн мають певну специфіку щодо фортепіанного супроводу. За умови офлайн навчання студент відпрацьовує вокальні твори разом з викладачем та концертмейстером. На занятті в онлайн форматі постає проблема одночасного музикування – при спробі грати на фортепіано та співати спільно через інтернет виникає певна затримка у часі. Існує декілька рішень цієї проблеми: проводячи онлайн заняття з «Постановки голосу», концертмейстер заздалегідь готує аудіозапис супроводу акомпанементу та надсилає його студентові; під час заняття студент вмикає на своєму комп'ютері партію фортепіано і співає під неї, при цьому звуковий сигнал передається ритмічно й цілком адекватно. Необхідно підкреслити – запускати мінусовку потрібно на комп'ютері студента, щоб акомпанемент і спів звучали в одній географічній точці. Невід'ємною частиною офлайн навчання вокалу є розспівування. На онлайн занятті з «Постановки голосу» розспівування можна проводити двома способами: концертмейстер програває вправу, студент її виконує а capella; концертмейстер записує вправи заздалегідь і надсилає їх студентам для виконання під аудіосупровід. У цих випадках викладач відразу чує огріхи і відповідність голосу інструменту та робить певні зауваження.

Якщо для естрадного вокалу спів під мінусовки звичайне явище, то для академічного співу це породжує низку проблем. При навчанні в звичайних умовах здобувач вищої освіти завжди в змозі висловити свої побажання концертмейстерові щодо темпу, агогіки, тощо. В онлайн-навчанні студенти змушені співати романси, арії, пісні під заздалегідь записаний акомпанемент. Це дещо обмежує власну інтерпретацію художнього образу твору. З іншого боку – в сучасному світі навіть класичні вокальні твори дуже часто виконують під заздалегідь записану мінусовку, тим більше, що в цьому випадку можливо скористатися чудовими світовими оркестрами, які записують подібні інструментальні супроводи.

Введення в освітній процес елементів дистанційного навчання відповідає сучасним вимогам до випускника закладу вищої освіти: вміти самостійно знаходити, обробляти та використовувати інформацію, вільно володіти комп'ютерними технологіями, бути впевненим користувачем певних програм та платформ. Проте віртуальний характер дистанційного навчання має свої позитивні та негативні сторони. Труднощі онлайн-навчання в Україні пов'язані з недостатньою технічною забезпеченістю нашої країни, оскільки тільки у великих містах численний відсоток населення забезпечений не тільки сучасною комп'ютерною технікою, але й якісним інтернет-зв'язком. В освітніх установах невеликих населених пунктів комп'ютерне забезпечення залишається проблемою – використовуються або застарілі, або непридатні в сучасних умовах комп'ютери. Крім того, «навчання крізь монітор» не може повністю замінити «живе» спілкування студента з викладачем. У звичайному викладанні освітнього компонента велику роль відіграє невербальна інформація і зворотний зв'язок зі слухачами. Спілкування в дистанційному форматі, на жаль, не може замінити живого контакту зі студентами, коли по очах видно



ступінь зацікавленості і розуміння навчального матеріалу, крім того, у цих умовах викладач дещо обмежений у виборі методів навчання. В. Сухомлинський помічав: “Слово вчителя – незамінний інструмент впливу на душу вихованця. Мистецтво виховання включає, перш за все, мистецтво говорити, звертаючись до людського серця”. Безпосередній емоційний контакт сприяє виникненню інтересу до занять та задоволеності результатами навчальної діяльності; розвиток вокальних здібностей і виконавських умінь більш ефективно здійснюється у процесі спільної творчої діяльності викладача, концертмейстера та студента. Таким чином, вважаємо, що застосування дистанційних технологій навчання має бути оптимальним, педагогічно доцільним та обов’язково поєднуватися з традиційними формами та методами навчання, що склалися в музичній освіті.

***Annotation.** Theses consider the peculiarities of learning to sing online. Methodical advice on learning vocal works by higher education students in the process of distance learning is offered. It is proved that distance learning corresponds to modern educational realities, but has some difficulties.*

***Key words.** distance learning, online singing.*